תפארת שלמה — וזאת הברכה

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל וגו'. בדרך רמז ונקדים הפסוק. וירא ראשית לו. כי שם חלקת מחוקק ספון וגו'. צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל. דהנה אי' בזוה"ק על פסוק "מה שהיה "הוא שיהי' דזה קאי על משה רבינו כי ר"ת "מה שהיה "הוא וגו' הוא משה. וכן הוא בתיקונים, דהנה משרע"ה הוא דגל התורה. בשעה שקבל משה רבינו התורה מסיני היתה בקבלה הזאת קבלת אחריות שקבל עליו על מהימנותא דילי' שיראה להתאמץ בדבר שישראל יקיימו התורה לעולם. לא מיבעיא בימיו ראה ראינו מה שעשה עם ישראל אף גם אחר מותו קבל עליו לבא בגלגולים לצדיקי הדור. ולכל אדם הרוצה לקבל עליו עול מלכות שמים. וכמבואר בס' הגלגולים על משה. [וז"ש בגמ' משה שפיר קאמרת]. וזה ג"כ פי' הפסוק (בשמואל ב) על שאול ויהונתן בחייהם ובמותם לא נפרדו. שאף אחר מותם אינם נפרדים מבני ישראל ועיקר בדרך הזה הוא נשמת משה רבינו כמו שמבואר בכתבי האר"י ז"ל על משנה כל העוסק בתורה לשמה הוא אותיות למש"ה. שבשעה שאדם עוסק בתורה לשמה נתעברה עמו נשמת משה ומסייעו לו ללמוד וללמד לשמור ולעשות. ובזה פי' האר"י ומגלין לו רזי תורה. שזה קאי על נשמת הצדיקים שבאים לעוה"ז לסייעו בעבודת הבורא. ובזה פרשתי הפסוק בפ' פקודי. ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו בני ישראל את כל העבודה. וירא משה את המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה ע"כ. לכאורה כפל הדברים כן עשו וגו' שני פעמים. והנה יש לרמז בפסוק הזה. שהפסוק הזה נוקב והולך עד סוף כל הדורות שכל מה שיעשו בני ישראל אף לאחר מות משה הכל הוא מכח משה. שהוא נכנס במחשבה של ישראל ללמוד וללמד. ומבאר הפסוק שבני ישראל עשו וגו' שזה נאמר על כל הדורות מה שבני ישראל עשו כאשר צוה ה' הוא משום וירא משה את המלאכה. שמשה רבינו רואה שהמלאכה תהא נגמרת בקדושה בלי שום מחשבה זרה שבעולם. ושלא יהא שום מניעה לבנ"י ח"ו. שלא תופר עבודתם. וזה הוא משום. וירא משה את המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה'. ויברך אותם משה. תיכף לת"ח ברכה שנשמת משה הוא בכל בנ"י בשעה שלומדים ומתפללים. ובשעה שעושים מצות. ממילא מברך אותם בכל טוב. ויהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם. שהברכות יהיו נמשכים משכינה בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך. וז"פ הפ' וירא ראשית לו. קאי על משה רבינו. שמשה רבינו הסתכל על ראשית הבריאה לתקן הדברים על מכונם. ולקיים מעשה בראשית. בשביל ישראל שנקראו ראשית בשביל התורה שנקראת ראשית בשביל משה שנקרא ראשית כמו שדרשו רז"ל קבל עליו לתקן הכל. ולזה קבל עליו לבא לעולם בתוך בנ"י בסוד העיבור ולסייע את בנ"י. ולזה רמז משרע"ה בתורה ויתעבר ה' בי למענכם וגו'. דהיינו שיהי' נכנס בסוד העיבור לעולם. וז"פ כי שם חלקת מחקק ספון היינו נשמת משה הוא טמון וספון בתוך בני ישראל ויתא ראשי העם. שבתחלה נתעבר בתוך הצדיקי הדור כמבואר בכתבי האר"י ואחר כך נתפשט בכל ישראל. ולזה אמר צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל. ולזה בא בסוד העיבור כדי לסייע את בני ישראל מחק"ק גימ' רמ"ח שבא הסיוע של משה רבינו בכל רמ"ח מ"ע. וזה צדקת ה' היינו מצות עשה שמזה בא צדקת ה' לבנ"י, ומשפטיו היינו הלא תעשה שנקראים משפטים עם ישראל. לא מיבעיא בימיו כל מה שעשה משרע"ה מצוה ותורה עשה בשם כל ישראל היתה כוונתו בשעת עשיית המצוה ולימוד תורה שגם בנ"י יעשו כן עם מחשבו' קדושות. אף גם לאחר מותו פועל ישועות בקרב הארץ וזהו עם ישראל. ובזה פרשתי בפ' וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל. התורה מרמזת כנ"ל. אף שהלך לעולמו לעולמות העליונים וידבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל. וזה ג"כ הפי' ויביאו המשכן אל משה, ופרש"י שלא היו יכולין להקים את המשכן עד שבא משה ויקם משה את המשכן. היינו כנ"ל שלולי משה עמד בפרץ לפניו שלא היו יכולים בנ"י לגמור שום עבודה אם לא בצדקת הנשמות שבאו מלמעלה לסייע את בנ"י. וזה הפי' הפ' שהתחלנו. וזאת הברכה אשר ברך משה שתיבת משה נדרש לפניו ולאחריו. שמשה רבינו ברך אותם. מש"ה איש האלהים את בני ישראל. הבטיח להם שלעולם יהי' עמהם אף לאחר מותו. ויסייע להם שישמרו תומ"צ: (מכתי"ק)

שמח זבולן בצאתך וישכר באהליך עמים הר יקראו וגו'. במד"ר זבולן היה עוסק בפרקמטיא וממציא מזון לשבט יששכר והם היו עוסקים בתורה. וברש"י ע"י פרקמטיא של זבולן תגרי אומות באים אל ארצו וכו' ועי"כ נתגיירו ע"ש. להבין דבריהם כי נשים לב אל עסק מו"מ של שבט זבולן איך יפטרו א"ע מתלמוד תורה עבור אשר יספקו מים ומזון לאחיהם שבט יששכר הלא ת"ת דגופא עדיף. האמנם מי אשר לא חלק לו אלקים בבינה וענין הלימוד. אך זה חלקו להיותו מחזיק בידי לומדי תורה להספיק להם כל צרכיהם אבל האיש אשר בכוחו לעסוק בתורה צריך לשקוד על דלתותיה תמיד ולא יאמר לפני המלאך כי שגגה הוא ואנוס על טרפו ובקשת הפרנסה בעוה"ז. אך הנראה בכוונת הענין כי כבר נודע בהאר"י ז"ל אשר כל עיקר עבודתינו בעוה"ז אחר קלקול אדם הראשון הוא להעלות כל ניצוצי הקדושה המפוזרים ולתקן הנשמות המובלעים בין החיצונים. כי עשוקים הם בידי קליפות ומחכים ומצפים תמיד לצאת לאור ולשוב אל הקדושה. ועד"ז הוא כל כוונת האכילה והת"ת והמצות אשר זה הוא תיקון כבוד העליון. וזה ענין הת"ת נקרא עסק כמ"ש לעסוק בדברי תורה כי זהו ענין עסק שנותן לחבירו מחיר החפץ ומקבל החפץ ממנו. כן בדרך לימוד התורה שרוצה ללמד לאחרי' אשר לא ידעו דרכי ה' צריך לעשות עמהם בדרך עסק הזה להשפיע להם כל טוב בעוה"ז ועי"כ ימשוך את לבם לקרבם אל ה' כי באמת כל איש ואיש מבנ"י יש בו ני"ק נסתרים בקרבו אך צריך לעוררם ולהבעירם להוציאם לאורה, ועי"ז אשר הצדיק הדור משפיע להם כל טוב יוציא מהם הני"ק הנסתרים בקרבם ויעלם לה' לעבודתו ית"ש. וכן הוא מבואר בגמ' אצל ר"י שהיה מכריז מאן בעי סמא דחייא ואח"כ הוציא להם ספר תהלים כו' כי בתחלה המשיך לבבם בענייני חיי עוה"ז ואח"כ הוציא להם ספר תהלים להשיבם לעבודת ה' הנצחי. וכן הוא בזוה"ק פ' לך בס"ת אצל ר' אבא שהבטיח לאותו רווק עותרא בגין למעסק באורייתא ואח"כ מעצמו שם אל לבו כי לא טוב ללמוד עבור העשירות רק לכבוד הש"י באמת. והוא הדבר שבארנו כי צריך לעשות התחכמות ותחבולות להוציא לאור הני"ק הנסתרים בקרב המון עם להמשיכם בדרך עסק כנ"ל. וכל המופתים ונסים אשר יעשו הצדיקים לעיני העם הוא עד"ז להמשיך לבבם ולקרבם אל ה' וז"ש לעסוק בדברי תורה לשון עסק כנ"ל. וז"ש בגמ' כל העוסק בתורה ובגמ"ח פי' כי צריך לעשות גמ"ח עם התורה לגמול חסד עם חבירו להשפיעו כ"ט למען ישיב לבבו לתורה כנ"ל. ועד"ז הי' ענין א"א ע"ה שהכניס את האורחים ונתן להם מאכל ומשקה ואח"כ נתגיירו אצלו כמ"ש ואת הנפש אשר עשו בחרן שהוציא לאור כל הני"ק הנסתרים בהם כי זהו ענין הגרים מחמת הנשמות הקדושו העשוקות היוצאים לאורה. וזהו שנצטוה לך לך מארצך להחיות הנפשות העשוקות בארץ אשר אראך כיל"ח. וז"ש רז"ל אצל נח שאלו הי' בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום כי נח לא עשה כן לתקן בני דורו לעשותם גרים רק אצל א"א נתגיירו רבים. אמנם עוד יש בחי' העלאת ני"ק אשר בעלות הני"ק יתבטל האדם לגמרי ויכלה ויאבד כמ"ש בגמ' יהיב עיניה בו ונעשה גל של עצמות ר"ל ע"י נתינת עיניך בו המשיך והעלה הני"ק מקרבו שזה היה כל החיות שלו וממילא נעשה גל של עצמות. וזה הי' ג"כ ענין המרגלים שאמרו בכ"מ שעברנו מצאנו קוברי מתים. כי בכל מקום שעבר יהושע וכלב ונתנו עיניהם בהכנענים העלו חיותם מהם ונשארו פגרים מתים. וז"ש כי לחמנו הם נאכלם כלחם בבחי' העלאת הני"ק של אכילת לחם. וז"ש ואכלת את כל וגו' כנ"ל. נחזור לענייננו כי זהו הכוונה בעבודת ה' להעלות הנפשות העשוקות בידי הקליפות. והנה כזה הי' ענין כל שבט זבולון בפרקמטיא שהמשיכו אליהם תגרי אומרת ונתנו להם סחורה בזול רעי"כ קרבו את לבם לעבודת ה' כי העלו כל הני"ק הנסתרים בהם ונתגיירו שם. וזהו עמים הר יקראו שנקראו לבא שם להתגייר. ושם יזבחו זבחי צדק קרבנות לשמים. וז"ש בפ' וישלח. האנשים ההמה שלימים הם אתנו וגו' ואת הארץ תסחרו. ר"ל השלימות שלהם הוא אתנו ע"י והארץ תסחרו כי על ידי המשא ומתן אתנו המה מוציאים הני"ק מאתנו ונבא לשלימות הנכון. וז"ש בשופטים זבולן עם חר"ף נפשו למות. חר"ף אותיו' רפ"ח ני"ק אשר מסר נפשו כל הימים להעלות הרפ"ח ני"ק. ובזה שמח זבולן בצאתך בהעבדות שלך. וישכר באהלך. בשבתך בבית ה' כל הימים:

חזק בריך רחמנא דסייען